Gerson, Johannes; Geiler von Kaysersberg, Johannes [Editor]; Schott, Petrus [Editor]: (Pars 1): Opera
[Straßburg: Johannes Grüninger], 10. Sept. 1488 Seite 513

apud bonos ⁊ graues reddita est nedū in
famis/ sꝫ religioni xpianoꝝ/ suisq cultori
bus pestilēs ⁊ nociua. Succurrendū igit̄
existimaui huic errori/ p̄cipne ꝓpter te p̄n
ceps illustrissime Delphine/ q̄ supes vni/
cus heres xpianissimi regni francoꝝ/ ⁊ iu
re regēs ip̄m/ quatin⁹ seduci nō possit op/
tima indoles tua/ ab extranea muliere/ q̄
mollit sermones suos ostentatōe p̄sciētie
futuroꝝ/ ⁊ operatōis mirandoꝝ. Astrolo
giā loq̄r q̄rundā ꝓphanoꝝ se philosopha/
ri dicentiū. Hāc ego nūc a dn̄a sua theolo
gia/ veluti modeste cōpositaꝫ. mundatā. ⁊
ornatā/ sub triginta ꝓpositōib⁹ q̄si cū toti
dē monilib⁹ p̄ciosis deducendā fore/ salu/
briter iudicaui/ corā celsitudinis tue ꝯsili
arioꝝq tuoꝝ prudētissimoꝝ/ claro intui
tu. de q̄ sapiēs/ rex q̄ sedet in solio iudicij/
intuitu suo dissipat om̄e malū. Opto de/
niq nitor ⁊ supplico. quatin⁹ ꝑ ꝓspeꝝ: re/
ligiosuꝫ: veꝝ: ⁊ deuotū regimē regni. dn̄s
noster ih̄s xp̄s: rex regū: ⁊ dn̄s dn̄antiū/ te
ꝓprio sanguine suo redemptū/ perducat
ad eternū.

Prima ꝓpositio.

Celū a deo glorioso libere/ ꝯtin
genter ⁊ cū tp̄e/ ꝯstitutum esse.
Quoniā dixit ⁊ facta sunt.

Cōmentuꝫ. Errauerūt h̄ m̄lti astrolo/
gi/ nō illuminati ꝑ fidē/ q̄ posuerūt ꝑpetui
tatē mūdi/ eo q̄ de⁹ agit imutabiliter. ⁊ in
de posuerūt aīas rōnales/ cum nō possint
actu esse infinite numero/ aut migrare de
corꝑib⁹ in corꝑa/ vt plato pithagoras vir
gili⁹ ⁊ alij pl'es. Aut q̄ generant̄ ⁊ corrum
punt̄ cū corꝑib⁹. vt Alexander ⁊ epicurus
Aut q̄ vnic⁹ est intellect⁹ in om̄ib⁹ hoib⁹.
vt Auerrois iponit aristoteli. vnde timē/
dū est ne nimis astrologisare aut philoso/
phari volētes. sic Origenes i fine vite sue
incidāt in p̄dictos errores vel aliquē eorū
vel sequentium.

Secunda ꝓpositio.

Celū esse velut instrumentū dei
g'liosi/ ⁊ ꝑ ip̄m machinā mūdi
corruptibilis r̄gulariter guber
nari.

Cōmentū. Errauerūt hic aliq̄ dicētes
celū nihil agere/ sꝫ tantūmodo signū esse/
allegātes illud. Et erūt in signa ⁊ tp̄a. Di
citur aūt mundi corruptibilis ꝓpter aīas
rōnales que regunt̄ a deo īmediate sine ce
lo/ quo ad naturā/ quo ad gratiā/ quo ad
gloriā/ ⁊ generaliter q̄ ad om̄ia dona ⁊ illu
minatōes supnaturaliter infusas. Addit̄
aūt regulariter ꝓpter miracula facta tā i
celo q̄ in terra/ sicut in statōne ⁊ retrogra
datione solis tp̄ib⁹ Josue ⁊ Ezechie/ ⁊ in
eclipsi tp̄e passiōis. i diluuio generali. i sa
cramēto altarꝭ. ⁊ i alijs sine nūero miracul'.

Tercia ꝓpositio.

Celū nihil in creatōe aīaꝝ ratō
naliū īfluere/ ⁊ ipas aliter post/
q̄ ante lapsum regi.

Cōmentū. Errauerūt h̄ Auicēna ⁊ sui
seq̄ces q̄ ad primā partē. Et q̄ ad secundā
om̄es tam astrologi q̄ alij q̄ nō posuerūt
corruptionē peccati originalis/ putantes
nullū statū esse nature lapse. sꝫ illi⁹ tantū/
modo que primo instituta est/ vt ⁊ nūc su
mus s̄m eos/ morti. s. passionibusq de ne
cessitare subiecti. Cōstat aūt q̄ si adā non
peccasset/ tūc nec fuisset infern⁹. q̄lis nuuc
est pro hominib⁹. nec xp̄s fuisset incarna/
tus/ saltem ad moriendū. nec sp̄ūssanctus
fuisset dat⁹ in varijs linguis. ⁊ ita breuit̄
de om̄ib⁹ nostre reparatōis misterijs. At/
tamen est probabilis opinio ⁊ subtilis/ q̄
deus prescius futuri casus hominum/ de
scripsit in celo quasdam congruentias cō
currentes in decursu totius mundi/ vsq
ad finale iudicium. Et hoc intenderūt illi
qui voluerunt concordare astrologiā cuꝫ
theologia/ sicut reuerendissimus pater do
minus cardinalis Cameracens̄. ⁊ illi q̄s
inducit loquentes de sectis/ ⁊ de diluuio
sensisse videntur. Facit ad hoc q̄ vix re/
peritur aliquod miraculum fuisse factum
quin in circūstantijs concurrerit aliqua
naturalis actio. Preterea fides quā/
uis sit supernaturalis/ non refutat ratio/
nes/ ⁊ congruentias naturales. nec chari
tas supernaturalis/ motiua naturalia ad
amandum/ quoniam talia faciunt ad con
solationem fidelium atq mundanorum.
Hoc tamen obseruare conuenit/ ne fide/
lis dei amicus/ vtatur talibus rationib⁹/ a
⁊ obseruationibus/ tanq principalib⁹/ et
cogentibus motiuis ad credendum deo/
sibiq per charitatem inherendum. Alio/
quin meritum fidei perderet̄/ ⁊ irrisio ma
ior apud infideles ⁊ humanos sequeretur
scientibus illis q̄ talia non conuincunt.
Et sub hoc sensu dicitur in epilogo. q̄ mi
sterium nostre reconciliationis nihil ha/
bet in celo. hoc est cui principaliter inten/

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-407-ii/0513
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG